

11/2022 ZNSS

Kľúčové slová: správna žaloba opomenutého účastníka

Prejudikatúra: 5 Sžp 100/2009; 5 Sžp 3/2012; 1 Sžr 23/2013; 10 Sžr 29/2013; 1 Sžk 13/2018; 10 Sžk 38/2018

Vzťah k právnej úprave: § 179 Správneho súdneho poriadku

Právna veta

Uplynutie lehoty troch rokov od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia podľa § 179 ods. 1 Správneho súdneho poriadku je potrebné testovať k okamihu podania správnej žaloby opomenutého účastníka; v prípade, že bola podaná včas, správny súd je povinný sa žalobou riadne zaoberať a pri splnení ostatných zákonných predpokladov mu zákon nebráni žalobe vyhovieť a príslušné uznesenie vydať, aj keď v čase jeho rozhodovania už uplynul dlhší čas ako tri roky od vydania administratívneho rozhodnutia.

[uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžk 25/2019 z 28. októbra 2021: predseda senátu JUDr. Marián Trenčan (sudca spravodajca), sudcovia JUDr. Elena Berthotyová, PhD. a prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD.]

Vymedzenie veci

Administratívne konanie

1. Žalovaný ako stavebný úrad rozhodnutím č. j. 0339-zmur/2014-sg zo dňa 07.11.2014 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) zmenil rozhodnutie o umiestnení stavby „Obytný súbor Monari, výstavba bytových a rodinných domov, novostavba BD s pripojením na IS - zmena bytového domu SO 01 a SO 09“ na pozemkoch parc. č. XXX/XXX, XXX/XXX v k. ú. R. D.. Rozhodnutie žalovaný doručil osobne dňa 10.11.2014 iba stavebníkovi, projektantovi a na vedomie starostovi obce (ktorý bol pod rozhodnutím aj podpísaný).

Konanie pred správnym súdom

2. Sťažovatelia 1-11 zastúpení advokátkou podali poštou dňa 06.11.2017 správnu žalobu opomenutých účastníkov, v ktorej navrhli, aby Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uložil žalovanému povinnosť doručiť im rozhodnutie žalovaného. Svoju aktívnu legitimáciu odvodzovali z toho, že sú vlastníkami susediacich pozemkov, rozhodnutie žalovaného bude mať vplyv na ich práva a právom chránené záujmy, a napriek tomu žalovaný s nimi nekonal ako s účastníkmi územného konania. Tvrdili aj rozpor s územným plánom. Žaloba s prílohami bola správne súdu doručená dňa 07.11.2017.

3. Správny súd uznesením č. k. 2S/271/2017-244 z 31.10.2018, ECLI:SK:KSBA:2018:1017201865.1 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) konanie zastavil podľa § 179 ods. 4 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“).

4. Správny súd nevidel dôvod zaoberať sa otázkou účasti sťažovateľov v administratívnom konaní, pretože zistil, že v čase jeho rozhodovania už došlo k uplynutiu trojročnej prekluzívnej lehoty do vydania rozhodnutia žalovaného v zmysle § 179 ods. 1 S.s.p., čo považoval za dôvod na zastavenie konania.

5. Správny súd poukázal na to, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané dňa 07.11.2014, žaloba bola podaná na poštovú prepravu dňa 06.11.2017 a správne mu súdu doručená dňa 07.11.2017, teda v posledný deň lehoty. Správny súd ďalej vysvetlil, že nemohol rozhodnúť v deň doručenia žaloby, lebo na rozhodnutie vo veci bolo nevyhnutné naštudovať si administratívny spis, ktorý mal žalovaný predložiť v určenej lehote a z ktorého mal správny súd overiť aktívnu legitímáciu sťažovateľov na podanie žaloby. Poukázal aj na zákonné lehoty určené na vyjadrenie k žalobe, repliku či dupliku.

6. Pri svojom právnom posúdení, že trojročná lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie súdu, nielen na podanie žaloby opomenutých účastníkov, vychádzal z toho, že táto zákonná podmienka chráni právnu istotu spojenú s vydaním rozhodnutia, pri ktorých by v dôsledku chybného doručovania mohla byť následne spochybnená ich právoplatnosť alebo účinky, či už v dôsledku možného nastúpenia inštančného administratívneho postupu alebo súdneho prieskumu. Správny súd uviedol aj komparáciu viacerých ustanovení S.s.p., pričom podľa neho zákonodarca pri určení lehoty na podanie žaloby opomenutého účastníka nepoužil rovnaké slovné vyjadrenia, ako je to pri iných správnych žalobách upravených v S.s.p., resp. nepoužil žiadne také slovné spojenie. Neupravil *expressis verbis* lehotu na podanie správnej žaloby opomenutého účastníka, ale len lehotu, v ktorej možno nariadiť doručenie rozhodnutia opomenutému účastníkovi konania; a podľa jeho názoru táto lehota uplynula v deň doručenia žaloby na správny súd.

8. Správny súd sa zaoberal aj otázkou, či sa podaním správnej žaloby opomenutého účastníka trojročná prekluzívna lehota prerušuje. Z hľadiska systematického výkladu ustanovení § 179 a § 71 S.s.p. správny súd dospel k záveru, že podaním žaloby opomenutého účastníka sa trojročná prekluzívna lehota neprerušuje, ani nespočíva (...)

Kasačná sťažnosť žalobcov

9. Proti napadnutému uzneseniu podali sťažovatelia 1-11 zastúpení advokátkou kasačnú sťažnosť, ktorou navrhli napadnuté uznesenie zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie.

10. Sťažovatelia tvrdili, že správny súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) S.s.p.), keď dospel k záveru, že v čase jeho rozhodovania už uplynula trojročná prekluzívna lehota počítaná od vydania napadnutého rozhodnutia, a v rámci tejto lehoty nestačí podať žalobu opomenutého účastníka, ale v tejto lehote musí byť tiež vydané rozhodnutie súdu o povinnosti doručiť napádané rozhodnutie opomenutým účastníkom. Videli rozpor s § 179 ods. 4 S.s.p., ktorý uvádza dva dôvody na zastavenie konania, a to: 1. právoplatnosť uznesenia o povinnosti doručiť rozhodnutie opomenutému účastníkovi; 2. ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky. Z druhej vety tohto ustanovenia odvodzovali, že trojročná lehota sa podľa Správneho súdneho poriadku viaže len na podanie žaloby. Nesprávne právne posúdenie videli práve v tom, že zákonnú lehotu správny súd viazal na vydanie svojho rozhodnutia a nie na podanie žaloby.

11. Sťažovatelia považovali za irelevantnú argumentáciu správneho súdu spočívajúcu v komparácii ustanovení S.s.p., poukazujúc na osobitné postavenie inštitútu správnej žaloby opomenutého účastníka. Tvrdili, že v ostatných porovnávaných typoch správnych žalôb je predpoklad, že je žalobca ako účastník administratívneho konania o namietaných rozhodnutiach a opatreniach podrobne informovaný. V súdnej veci sťažovatelia tvrdili, že sa na správny súd obrátili v čase, keď sa o vzniknutej situácii dozvedeli.

13. Ďalej sťažovatelia tvrdili, že v prípade prípustnosti výkladu správneho súdu by dochádzalo k zásahu do práva na ich súdnu ochranu a prístup k spravodlivosti. (...)

14. Sťažovatelia napokon namietali, že výklad správneho súdu je popretím zásady právnej istoty ako piliera právneho štátu. Poukázali na to, že súd nemá zákonnú lehotu na rozhodnutie, a rozhoduje v rôznych časových rámcoch, čo by mohlo vyústiť do rozdielného prístupu k právu na súdnu ochranu. Opomenutý účastník by aj napríklad pri podaní žaloby šesť mesiacov pred uplynutím lehoty mohol, ale aj nemusel takto dodržať lehotu. Sťažovatelia poznamenali, že správny súd v tejto veci rozhodoval vyše roka, čiže aj keby bola žaloba podaná rok pred uplynutím trojročnej lehoty, účastník by nemal právnu istotu, že súd konanie nezastaví pre zmeškanie lehoty.

15. Sťažovatelia boli toho názoru, že stanovenie lehôt je prejavom aplikácie princípu právnej istoty, výklad správneho súdu však popiera cieľ lehôt v právnom poriadku a prehľbuje právnu neistotu, keď podmienky na uplatnenie práva závisia od rýchlosti rozhodovania súdu.

16. Napokon sťažovatelia považovali napadnuté uznesenia aj za neústavné, keď ako porušujúce princíp právnej istoty a princíp *in dubio pro libertate* porušuje ich právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ich právo na spravodlivé súdne konanie.

Z odôvodnenia rozhodnutia

Relevantná právna úprava

Podľa § 69 ods. 4 S.s.p. lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

Podľa § 69 ods. 6 S.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na správnom súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak podanie urobené elektronickými prostriedkami je doručené mimo pracovného času.

Podľa § 179 ods. 1 S.s.p. ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „*opomenutý účastník*“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako

tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

Podľa § 179 ods. 4 S.s.p. po právoplatnosti uznesenia podľa odseku 1 správny súd konanie zastaví. Správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky.

Právne závery kasačného súdu

18. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, na ktorý prešiel výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol do 31.07.2021 príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 11 písm. h) S.s.p.), ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 445 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, a preto podľa § 462 ods. 1 S.s.p. napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

20. (...) Právna otázka, ktorú musel vyriešiť kasačný súd, teda v podstate znela, že či v prípade podania žaloby opomenutého účastníka do uplynutia troch rokov od vydania rozhodnutia či opatrenia, ktoré sa žiada doručiť, správny súd môže a musí pri splnení ostatných zákonných predpokladov (existencia administratívneho konania, účastníctvo žalobcu v konaní, nedoručenie rozhodnutia alebo opatrenia) uznesením uložiť povinnosť doručiť rozhodnutie/opatrenie, aj keď by bolo takéto uznesenie vydané až po uplynutí takýchto troch rokov.

21. Nedá sa povedať, že by správny súd pri riešení tejto otázky sprvu postupoval zlou metódou, keď sa venoval jazykovým prostriedkom použitým zákonodarcom a okrem doslovného výkladu slov „overí [...] skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené“ tiež komparoval sporné ustanovenie § 179 ods. 1 a iné ustanovenia S.s.p., ktoré upravujú lehoty na podanie správnej žaloby. Kasačný súd súhlasí, že doslovným výkladom uvedených slov sa dá ľahko dospieť k záveru, že podmienka neuplynutia troch rokov od vzniku správneho aktu musí byť splnená práve v čase vydania uznesenia súdom. Komparácia s ustanoveniami zákona o iných typoch správnych žalôb, pri ktorých je zrejmé, že sa situácia z hľadiska práva na súdny prieskum takpovediac fixuje okamihom podania správnej žaloby, rovnako sama osebe nevedie k opačnému záveru. Napokon nie je celkom bez relevancie ani hľadisko správneho súdu, ktoré sa snaží prioritizovať právnu istotu ostatných účastníkov administratívneho konania, ktorí sa spoliehajú na (domnele) právoplatné rozhodnutie.

22. Avšak kasačný súd videl, rovnako ako sťažovatelia, aj ďalšie argumenty, ktoré ho napokon priviedli k opačnému názoru.

23. Samotný gramatický výklad umožňuje dvojaký výklad, keď slová z prvého odseku § 179 S.s.p., ktoré sú v strede sváru, je možné vykladať i tak, že síce jasne pomenúvajú začiatok plynutia relevantnej lehoty, ale jej koniec (teda do akej právnej udalosti nemali uplynúť tri roky) neoznačujú. Mohlo by ísť o okamih podania žaloby, alebo aj okamih rozhodnutia súdu, teda vydania uznesenia.

24. Systematický výklad aplikovaný správnym súdom (konkrétne porovnávacou metódou) považuje kasačný súd za celkom nevyhnuté doplniť o ťažiskové ustanovenie § 179 ods. 4 S.s.p., ktoré ako jediné s nedodržaním tejto trojročnej lehoty výslovne spája konkrétny procesný následok, teda zastavenie konania. A v tomto ustanovení je už presne pomenovaná aj oná vyššie hľadaná právna skutočnosť, k okamihu vzniku ktorej je nutné skúmať dodržanie trojročnej lehoty. Ide pritom o ustanovenie, o ktoré správny súd priamo oprel svoje uznesenie o zastavení konania. Pokiaľ sa v tomto ustanovení uvádza, že správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky, kasačnému súdu nie je celkom jasné, ako mohol správny súd dospieť k záveru, že je potrebné konanie zastaviť práve podľa tohto odseku. Už tu je zrejmé, že správny súd nepostupoval podľa správneho ustanovenia zákona.

25. Je treba upozorniť, že správny súd síce komparoval ustanovenia Správneho súdneho poriadku, ktoré sa týkajú iných typických procesných situácií, ale opomenul do svojho porovnania zahrnúť toto osobitné ustanovenie k sťažovateľmi použitému žalobnému (sub)typu. Dá sa zhrnúť, že hoci zákonodarcu v prvom odseku § 179 S.s.p. vniesol do zákona nejasnosť použitím nejasných slov, vo štvrtom odseku ju do veľkej miery odstránil. Zákon vlastne výslovne ustanovuje okrem všeobecne aplikovateľných prípadov odmietnutia žaloby (§ 98 S.s.p.) či zastavenia konania (§ 99 S.s.p.), ktoré však v súdnej veci nenašli uplatnenie, iba tri možné procesné výsledky pri posudzovaní správnej žaloby opomenutého účastníka - rozhodnutie o povinnosti doručiť (§ 179 ods. 1 S.s.p.), zastavenie konania (§ 179 ods. 4 S.s.p.) a pokračovanie v konaní (§ 179 ods. 7 S.s.p.), čo poväčšine skončí odmietnutím žaloby alebo zastavením konania z iných dôvodov, niekedy však aj riadnym preskúmaním žalobou napadnutého rozhodnutia (k tomu napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/13/2018 z 26.02.2018, ECLI:SK:NSSR:2019:5017200089.1, bod 38). Hypotéza správnym súdom aplikovaného ustanovenia však zjavne splnená nebola, veď od vydania rozhodnutia žalovaného do podania žaloby tri roky ešte neuplynuli.

26. Napokon z uznesenia správneho súdu vyčnieva argument právnou istotou ostatných účastníkov administratívneho konania. Právna istota ktoréhokoľvek súkromného subjektu (tu v zmysle možnosti spolažnutia sa na nezmeniteľnosť právoplatného, či právoplatne sa javiaceho rozhodnutia) je významnou hodnotou, ktorú neradno zľahčovať. Ak má byť narušená právna istota, musí byť na druhú stranu pomyselných váh položený dostatočný ospravedlňujúci dôvod. V prípade dôvodnej žaloby opomenutého účastníka je však takáto protiváha prítomná celkom zjavne, keď oproti právnej istote účastníka konania, ktorý sa chce dovolávať účinkov určitého rozhodnutia, stojí právna istota iného (opomenutého) účastníka konania, ktorý sa zasa spoliehal na to, že bez jeho účasti v administratívnom konaní nemôže dôjsť k vydaniu rozhodnutia, ktorým budú (z jeho pohľadu) nepriaznivo dotknuté jeho práva či právom chránené záujmy, či dokonca mu uložená povinnosť.

27. Tieto proti sebe stojace záujmy a hodnoty vyvažuje zákonodarcu všeobecným pravidlom tak, že opomenutý účastník konania sa môže domáhať svojho postavenia účastníka žalobou podľa § 179 S.s.p. len do troch rokov od vydania rozhodnutia/opatrenia, a potom už nie. Ide o znateľne dlhšiu lehotu, než je ustanovená pre účastníkov administratívneho konania, ktorým bolo rozhodnutie riadne doručené (pováčšine 15 dní na podanie odvolania, alebo 2 mesiace na podanie správnej žaloby), netreba však siahodlho vysvetľovať, prečo je tomu tak. Je celkom zrejmé, že osoba, ktorej nie je doručené rozhodnutie, ani sa s ňou inak nekonalo, má spravidla obmedzené možnosti vôbec sa dozvedieť o existencii konania a rozhodnutia.

28. Otázne je, či zákonodarca na ochranu oprávnených záujmov tých účastníkov konania, s ktorými sa konalo, nemal okrem tejto objektívnej lehoty na podanie žaloby stanoviť napríklad aj subjektívnu lehotu (povedzme 2 mesiace od zistenia opomenutého účastníka, že bolo vydané rozhodnutie), alebo či by na ochranu ich záujmov nemali byť prinajmenšom v zjavne citlivých prípadoch účastníkmi súdneho konania o žalobe opomenutých účastníkov - to je najmä otázka pre správne súdy (odlišne však uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžk/38/2018 z 10.12.2018, ECLI:SK:NSSR:2018:1018200503.1, bod 9).

29. Napriek týmto nezáväzným úvahám o presnejšom (hoci stále zovšeobecňujúcim) vyvažovaní protichodných záujmov, kasačný súd konštatuje, že v našej právnej kultúre je trojročná lehota na uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov (ktorým v určitom zmysle takáto žaloba je, keď sa vynechaný účastník domáha vstupu do akoby skončeného konania) celkom bežná, a takisto je v našom práve typické, že na dosiahnutie a zachovanie účinkov začatia prieskumného konania postačuje podanie opravného prostriedku príslušnému orgánu v zákonom určenej lehote.

30. Preto podľa kasačného súdu bez osobitného výslovného ustanovenia v procesnom predpise nemožno dospieť k výkladu, ktorý by ukončoval takúto prieskumnú konanie len/aj kvôli pomalosti správneho súdu (ktorá ani nezávisí od účastníka konania - žalobcu), alebo procesným lehotám v konaní.

31. Tiež kasačný súd poznamenáva, že keby sa presadil právny názor správneho súdu, pri reálnej rýchlosti rozhodovania správnych súdov by prípadné podanie kasačnej sťažnosti po nevyhovení žalobe opomenutého účastníka v mnohých prípadoch nemohlo viesť k žiadnej náprave, pretože po zrušení uznesenia správneho súdu by často už uplynula trojročná lehota.

32. Ďalej kasačný súd príkladmo cituje z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (ešte v prostredí Občianskeho súdneho poriadku), sp. zn. 5Sžp/100/2009 z 13.07.2010, R 89/2011: *„Uvedená trojročná lehota má za účel umožniť jednotlivcovi, pokiaľ získa informáciu o existencii rozhodnutia, resp. činnosti s ním spojených, aby mal možnosť zasiahnuť do príslušného správneho konania. Ako vlastníčkovi pozemku, ktorý mal byť dotknutý líniovou stavbou, mu nič nebránilo, aby v zákonnej 3 ročnej lehote vykonal potrebné úkony, a nie aby sa domáhal nápravy až po jej uplynutí.“*; sp. zn. 5Sžp/3/2012 z 29.02.2012, R 24/2013: *„Skutočnosť, že žalobcovia podali žalobu na súd oneskorene, t. j. po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty na jej podanie podľa § 250b ods. 3 OSP, a krajský súd konanie o nej zastavil, nemožno považovať za porušenie základného práva upraveného v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“*; sp. zn. 10Sžr/29/2013 z 19.02.2014, ECLI:SK:NSSR:2014:6012200209.1: *„Odvolací súd s prihliadnutím na všetky okolnosti (a pochybenia prvostupňového správneho orgánu) dospel k záveru, že správny orgán, ktorý na svojom rozhodnutí vyznačil doložku právoplatnosti, bol pri rešpektovaní princípu právnej istoty a ochrany v dobrej viere nadobudnutých práv touto skutočnosťou viazaný, preto dotknutý účastník okrem návrhu na obnovu konania mohol v rovnakej lehote využiť inštitút tzv. opomenutého účastníka a podať žalobu podľa § 250b ods. 2 O.s.p. s tvrdením, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, pričom správnosť tohto tvrdenia by overoval súd. Takéto právo mohol úspešne uplatniť v objektívnej trojročnej lehote od vydania rozhodnutia, ktoré opomenutému účastníkovi nebolo doručené.“*; sp. zn. 1Sžt/23/2013 z 26.03.2014, ECLI:SK:NSSR:2014:6011200910.1 (najmä body 30 a 31) a poukazuje i na neskoršiu prax samotného Krajského súdu v Bratislave, ktorý v uznesení sp. zn. 2S/200/2020 z 09.12.2020, ECLI:SK:KSBA:2020:1017201987.2, uložil povinnosť doručiť rozhodnutie, hoci toto uznesenie bolo vydané až po uplynutí troch rokov od vydania rozhodnutia, rovnako aj v uznesení 2S/149/2018 z 09.12.2020, ECLI:SK:KSBA:2020:1018201308.1 (v bode 19 veta

„Od vydania opatrenia dňa 19.04.2017 v čase podania žaloby dňa 14.09.2018 neuplynuli viac ako tri roky.“).

33. Kasačný súd tak konštatuje, že napadnuté uznesenie bolo vydané v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci správnym súdom, preto ho bolo potrebné zrušiť a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie.

34. V ďalšom konaní bude správny súd viazaný právnym názorom kasačného súdu, že uplynutie troch rokov je potrebné testovať k okamihu podania správnej žaloby opomenutého účastníka, a v prípade, že bola podaná včas, správny súd je povinný sa žalobou riadne zaoberať a pri splnení ostatných zákonných predpokladov mu zákon nebráni žalobe vyhovieť a príslušné uznesenie vydať, aj keď v čase jeho rozhodovania už uplynul dlhší čas ako tri roky od vydania administratívneho rozhodnutia. V okolnostiach prípadu teda bude potrebné skúmať najmä to, či sa so sťažovateľmi malo konať v administratívnom konaní.

35. Týmto právnym názorom kasačného súdu nie je dotknutá možnosť výnimočne odmietnuť šikanóznou žalobu v zmysle § 5 ods. 12 a § 28 S.s.p., ak správny súd pre tento postup zistí dôvody.